

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Туристичного та готельно-ресторанного бізнесу

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

Герасименко В.Г.

“ ” 2018 р.

ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 242 «Туризм»

за темою:

«Логістична система ефективного використання автотранспорту в сфері туризму»

Виконавець

студент денної форми навчання

Балабан Ірина Георгіївна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник

Ст.викладач

(науковий ступінь, вчене звання)

Бедрадінa Ганна Костянтинівна.

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2018

ЗМІСТ

	стор.
ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. Роль логістичної системи в автотранспортному обслуговуванні туристів	6
1.1. Сутність і завдання транспортної логістики в сфері туризму.....	6
1.2. Роль та місце автомобільних перевезень на туристичному ринку.....	10
1.3. Проблеми ефективного обслуговування автотранспортом.....	17
РОЗДІЛ 2. Використання методів транспортної логістики при створенні автобусних турів на прикладі туристичного підприємства ТОВ «Селезньов Тур».....	20
2.1. Організаційно-економічна характеристика туристичного підприємства «Селезньов Тур».....	20
2.2. Аналіз існуючої логістичної системи підприємства.....	35
2.3. Розрахунок економічних показників при створенні та реалізації автобусних турів.....	40
РОЗДІЛ 3. Підвищення ефективності використання автотранспорту шляхом модернізації логістичної системи підприємства ТОВ «Селезньов Тур».....	44
3.1. Рекомендації щодо поліпшення роботи транспортного відділу туристичного підприємства	44
3.2. Створення туру за новим спрямуванням, розрахунок його собівартості та економічний ефект від його реалізації	51
ВИСНОВКИ	58
Список використаних джерел.....	62
Додатки	

ВСТУП

На даний час в країнах світу, що є економічно розвиненими, сфера послуг займає більш високе місце, ніж сфера матеріального виробництва. Темпи її розвитку залишаються достатньо високими. У цей час на частку сфери послуг припадає велика частка внутрішнього валового продукту, яка виробляється державами.

Туризм на сьогоднішній день є показником розвитку цивілізації, методом пізнання навколишньої дійсності, способом підвищення культурного рівня та відновлення здоров'я людей. Ця галузь економіки є настільки розвиненою, що в даний час туризм втілюється в різноманітних формах та видах. Основним діючим фактором в розвитку туризму є потреби людей. Всесвітня туристична організація (UNWTO), узагальнюючи численні висловлювання фахівців про систему туристичних потреб і з огляду на багаторічний досвід розвитку туризму в різних країнах світу, представила власну концепцію, у якій виділяються наступні основні потреби туристів: рекреація, дозвілля та відпочинок, відвідування знайомих і родичів, ділові та професійні цілі, лікування та оздоровлення, релігія та паломництво, інші цілі, які, у свою чергу, містять різноманітний спектр фізичних, економічних і морально-духовних потреб людей [1, с.11].

Як відомо, втілення цих важливих потреб людини неможливий без цілого ряду факторів, а саме: наявність ресурсів (природних чи антропогенних), трудових ресурсів, які володіють професійними навичками в тій чи іншій сфері діяльності, рекреантів, та, найважливіше, транспорту в усіх його проявах, адже, без нього існування туризму вважається майже неможливим.

В сучасних умовах економіки держави, що з одного боку переживає кризові часи, а з іншого боку починає розвиватися як європейська країна, одним з найважливіших компонентів економіки та соціального забезпечення виступає транспорт взагалі та пасажирський автомобільний транспорт, зокрема. Це зумовлено, насамперед, здатністю автомобільного транспорту забезпечувати: нормальне функціонування економіки, підвищення ефективності, як стимулюючого фактора суспільства, раціональне розміщення виробничих сил,

розвиток певних галузей країни, достатній рівень задоволення потреб населення у переміщенні та відпочинку.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про автомобільний транспорт» автомобільний транспорт — це галузь транспорту, яка забезпечує задоволення потреб населення та суспільного виробництва у перевезеннях пасажирів та вантажів автомобільними транспортними засобами [2]. Цей вид транспорту розпочинає і закінчує транспортний процес на морському, річковому і залізничному транспорті. Автотранспорт забезпечує функціонування і територіальну організацію всіх галузей народного господарства, і, насамперед, галузей АПК, які займають важливе місце в економіці України [3, с. 86].

Актуальністю дослідження є аналіз розвитку автотранспорту в сфері туризму та його важливість при формуванні автобусних турів, як стимулюючий фактор відпочинку та відновлення виробничих сил у суспільстві.

Об'єктом дослідження є логістична система використання автотранспорту в туристичній індустрії.

Предметом дослідження є організація та специфіка формування автобусних турів.

Метою дипломної роботи є вивчення та аналіз логістичної системи та її вплив на автотранспортне обслуговування, на основі вивчення потреб суспільства в перевезенні на прикладі туристичного підприємства ТОВ «Селезньов Тур».

Для досягнення цієї мети необхідно вирішити наступні завдання:

- Розглянути особливості логістичної системи в автотранспортному обслуговуванні;
- Описати проблеми ефективного обслуговування автотранспортом та надати шляхи їх вирішення;
- Оптимізувати використання методів транспортної логістики при створенні турів на прикладі туристичного підприємства ТОВ «Селезньов Тур».
- Здійснити аналіз щодо підвищення ефективності використання автотранспорту шляхом модернізації логістичної системи.

При написанні дипломної роботи були застосовані такі **методи наукового дослідження як:** абстрагування, теоретичний аналіз літературних джерел, узагальнення, синтез, порівняння, конкретизація, моделювання, герменевтичний підхід.

Інформаційну базу дослідження склали: підручники, наукові публікації з обраної тематики, звітні матеріали об'єкту дослідження, публікації у пресі, власні спостереження.

Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел.

ВИСНОВКИ

Транспорт чинить величезний вплив на розвиток сучасного туризму в усіх його проявах. Транспортне обслуговування туристів вважається одним з найбільш складних процесів в організації туристичних подорожей. Одним з найпопулярніших, доступних та надійних видів транспорту, що має частку у здійсненні перевезень більше 50 % є автомобільний транспорт.

Розвитку транспорту, як складової частини інфраструктури, постійно приділяють велику увагу уряди практично всіх країн світу, але не можна сказати, що цей процес на 100 % відбувається на території України, адже стан українських доріг вважається вкрай незадовільним. Через цей аспект туристична галузь не є провідною. Територія України має невичерпний потенціал для розвитку цієї галузі, однак, низький рівень розвитку інфраструктури цей процес дуже гальмує.

Проведений аналіз транспорту, зокрема автомобільного транспорту, дозволив виявити певні проблеми, які існують при реалізації автобусних турів та надати певні шляхи, щодо рішення цих проблем. На основі дослідження було встановлено та обґрунтовано переваги та недоліки автомобільного транспорту, надана порівняльна характеристика з іншими видами транспорту, визначені основні завдання транспортної логістики в сфері туризму.

Автомобільний транспорт почав розвиватися в Україні лише в післявоєнний період і характеризується перевезеннями на незначні відстані. До кінця 60-х років ХХ ст. поступово сформувався ринок міжнародного автобусного туризму. З того часу автобусний туризм став дуже популярним серед туристів різної вікової категорії, особливо серед молоді.

Як вже зазначалося, до основних проблем, що негативно впливають на розвиток туристичної індустрії на території нашої країни, виділяють наступні:

- незадовільний стан доріг;
- висока вартість обслуговування сучасних автотранспортних засобів;
- недосконалість законодавства щодо регулювання діяльності автомобільних перевізників;
- недостатній обсяг фінансування витрат, пов'язаних з наданням соціально-

значущих послуг, за рахунок бюджетних коштів;

- відсутність системних підходів до забезпечення функціонування автомобільного транспорту.

На прикладі туристичного підприємства ТОВ «Селезньов Тур», що займається реалізацією автобусних турів, ми проаналізували місце автомобільного транспорту в сфері туризму, визначили основні проблеми та надали рекомендації підприємству щодо покращення своєї діяльності. Розглянули внутрішні документи підприємства, що визначають його основну діяльність, а також перелік договорів з підприємствами, з якими співпрацює туроператор. Завдяки наявності такої кількості партнерів у сфері обслуговування туристів, ТОВ «Селезньов Тур» надає широкий асортимент туристичних послуг і з кожним роком кількість послуг збільшується.

Завдяки представленій фінансової звітності підприємств, був проведений статистичний аналіз кількості туристів (в'їзних, виїзних та внутрішніх), які скористувались послугами відповідно до мети подорожі. Також був проведений розподіл в'їзних (іноземних) туристів, обслугованих туристичним підприємством ТОВ «Селезньов тур», залежно від країн з яких вони прибули та вітчизняних туристів, залежно від країни відправлення за останні три роки, а також від використаного ними виду транспорту.

Аналіз економічних показників діяльності туристичного підприємства дозволив визначити наскільки його діяльність є ефективною та прибутковою на протязі трьох років.

ТОВ «Селезньов Тур» займається реалізацією автобусних турів по всій Україні. Туристам пропонуються подорожі у найцікавіші та найвидатніші куточки нашої країни. Серед основних туристичних destinations у межах України виділяють наступні: Білгород-Дністровський, Бессарабія, Буковина, Вилково, Винниця, Вознесенськ, Волинь, Закарпаття, Запоріжжя, Ізмаїл, Київ, Львів, Миколаїв, Одеса, Первомайськ, Полтава, Прикарпаття, Саврань, Тернопіль, Хортиця та ін.

Для того, щоб наглядно відобразити які послуги надає ТОВ «Селезньов

Тур», ми навели приклад діючого туру «Тур по Полтаві через Сорочинську ярмарку», провели аналіз витрат підприємства при створенні цього туру, розглянули програму туру та з яких елементів формується вартість туру.

У ході опрацювання даної теми, були виконані зазначені завдання, а також визначені основні напрямки, які доцільно буде використати задля покращення діяльності туроператора.

До них відносяться наступні:

- було розглянуто основні особливості логістичної системи в автотранспортному обслуговуванні туристів;

- проаналізовані проблеми щодо ефективного надання транспортних послуг туристичним підприємством ТОВ «Селезньов Тур»;

- проведений аналіз та надані певні рекомендації туристичному підприємству ТОВ «Селезньов Тур» щодо підвищення якості туристичних послуг, що надаються;

- здійснена оптимізація використання методів транспортної логістики при створенні турів та наданий економічний розрахнок туру, що може бути реалізований туроператором.

Отже, згідно проблем, що були виокремлені, була представлена низка заходів, щодо їх вирішення, а саме освоєння нових маршрутів і складення нового туру з використанням автотранспорту високого рівня для підвищення комфорту туристів при організації подорожі. Був складений новий маршрут, який пропонується співробітникам ОАО ХК «Краян», з яким в туристичного підприємства ТОВ «Селезньов Тур» укладений договір про надання туристичних послуг.

Новий маршрут отримав назву **«Пригоди на Буковині та Поділлі»** і передбачав рух по таких пунктах, як Чернівці–Хотин–Кам'янець-Подільський – Тернопіль. У ході опрацювання та складання даного маршруту, була проаналізована цінова політика на автотранспорт, трансфер, проживання, харчування, надання екскурсійних послуг і т.д. На основі цих даних була

розрахована вартість туру, основні витрати та отриманий економічний ефект від реалізації.

Отже, проведений аналіз показав, що автомобільний транспорт відіграє велику роль в системі транспортного обслуговування туристів. По – перше, це пов'язано з достатньо високим потенціалом до розвитку у нашій країні. Вже сьогодні державні управлінці розуміють проблеми, що виникають та вносять певні зміни у напрямку їх вирішення. По-друге, різноманітність пропонованих нині автомобільних подорожей дозволяє туристам обрати відпочинок, що майже не має встановлених рамок, відпочинок, форму та вид якого визначає турист самостійно.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Герасименко В.Г. Організація транспортних подорожей і перевезень туристів. Навчальний посібник / В.Г. Герасименко, А.В. Замкова. – Харків: Бурун Книга, 2011. – 112 с.
2. Закон України «Про автомобільний транспорт». Електронний ресурс. – Режим доступу : [http:// rada.gov.ua](http://rada.gov.ua)
3. Селезень С.В. Транспортне право: навч.- метод. посібн. / Селезень С.В., Єрофєєнко Л.В., Нещеретний Ю.М. – Харків: ХНАДУ, 2007. – С. 86-95.
4. Герасименко В. Г. Організація надання туристичних послуг: навчальний посібник / В. Г. Герасименко, С. С. Галасюк. – Одеса: Атлант, 2014. – 242 с.
5. Смирнов І.Г. Логістика туризму: Навч. посіб. — К.: Знання, 2009. — 444 с.
6. Кислий В.М., Біловодська О.А., Олефіренко О.М., Соляник О.М. Логістика: Теорія та практика: Навч. посіб. – К: Центр учбової літератури, 2010. - 360 с.
7. Кусков А. С. Транспортне забезпечення в туризмі / А. С. Кусков, Ю. А. Джаладян – М.: КНОРУС, 2016. – с. 365.
8. Закон України «Про автомобільний транспорт». Електронний ресурс. – Режим доступу : <http:// rada.gov.ua>
9. Селезень С.В. Транспортне право: навч.- метод. посібн. / Селезень С.В., Єрофєєнко Л.В., Нещеретний Ю.М. – Харків: ХНАДУ, 2007. – С. 86-95.
10. Агафонова Р.Д. Туризм. – К., 2010. – с. 512.
11. Мальська М. П. Міжнародний туризм і сфера послуг: підручник / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк, Н. М. Ганич. - К.: Знання, 2008. - 661 с.
12. Рутинський М. И Основні риси розвитку туризму у другій половині ХХ - на початку ХХІ століть // Наукові записки Тернопільського НПУ імені В. Гнатюка. Серія: Географія. - Тернопіль. - 2008. - № 1. - С.126 – 137
13. Білоус С. В. Організаційно-економічні засади розвитку туристичного бізнесу України: автореф. дис... канд. екон. наук: 08.00.03 / С. В. Білоус; ЛНУ ім. І. Франка. - Львів. 2012. - 20 с.

14. Географічна енциклопедія України. - К.: Укр. енцикл. ім. М. Бажана, 2009. - 480с.
15. Заставний Ф. Географія України. - Львів: В-во "Світ", 2009. - 560с.
16. Масляк П.О., Шищенко П.Г. Географія України - Автомобільний транспорт України. Онлайн бібліотека освітньої та наукової літератури. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://eduknigi.com>
17. Білоус С. В. Особливості управління розвитком туристичного бізнесу / С.В. Білоус // Вісник ЛНУ імені Івана Франка. Серія міжнародні відносини. - Львів. 2012. - Вип. 29. - С. 21-27.
18. Кривка Л.Т. Перспективи державного регулювання розвитку туризму в Україні // Регіональна економіка. - 2008. - №2. - С.34-39.
19. Туристичні послуги в Україні від «А» до «Я» / Під ред. Борщука І.Д. - К., 2011. - С. 453
20. Андрієнко П.Д. Особливості групових подорожей // Регіональна економіка. - 2011. - №5. - С.13-17.
21. Державна служба статистики [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
22. Сабриченко А. Шляхи та заходи залучення іноземних інвестицій у дорожнє господарство України / Сабриченко А. // Держава та регіони. - 2009. - № 6. - с. 184 – 188.
23. Устав ТОВ «Селезньов Тур» - режим доступу: <http://www.svstour.com>;
24. Менеджмент, Організація роботи підприємства – режим доступу : <http://bibliograph.com.ua/biznes-29/10.htm>
25. Жохова В.В. Туроперейтинг: Навчальний посібник./ В.В. Жохова, Т.Г. Римская. – И.: Находка, 2014. – 128 с.
26. Самійленко В.В. Специфіка індивідуального туризму // Туризм. - 2010. - №8. - С.12-17.
27. Автобусні тури ТОВ «Селезньов Тур» - режим доступу: <http://www.svstour.com>;

28. Білоус С. В. Особливості управління розвитком туристичного бізнесу / С.В. Білоус // Вісник ЛНУ імені Івана Франка. Серія міжнародні відносини. - Львів. 2012. - Вип. 29. - С. 21-27.
29. Мізюк Б.М. Особливості запровадження інновацій у туристичній індустрії/ Б.М. Мізюк, Б.Я. Полотай. - Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки.- 2016. - Вип.51. - С.45-49.
30. Готель «Mariletta»- режим доступу: <http://mariletta.com.ua/>